

Közlekedés a XXI. században

BEVEZETŐ

Michelberger Pál

az MTA rendes tagja

Az éghajlatváltozás, a fokozódó felmelegedés felismerésével egyre többet foglalkozik a tudomány és a nagyközönség is az előidéző okokkal, melyek sorában az ipar mellett a közlekedés, a szállítás negatív megítélése dominál. Mintha Pompeius jó kétezer évvel ezelőtt már felismerte vagy előre látta volna a jelenlegi helyzetet: közlekedni szükséges, akkor is, ha ennek veszélyei, káros következményei vannak. A közlekedés egyesek szemében áldás, mely a társadalom, az emberiség megmaradásának fontos eszköze, mások szemében átok, mely tönkreteszi a környezetet, és veszélyezteti az emberiség biológiai létét. A problémát tárgyilagosan, elfogultság nélkül – *sine ira et studio* – kell vizsgálni. Nem célunk a két ellentétes nézet összebékítése vagy kompromisszum keresése, hanem inkább a valós előnyök és hátrányok kimutatása és a jövő sürgető – igen rövid időn belül megoldandó – feladatainak felvázolása. A társadalom, a technika és környezet három, egyszerre aktív és passzív főszereplője a közlekedésnek, de a sürgető feladatok megoldásában a társadalomnak és

a technikának van kiemelt szerepük. A környezetet a társadalomnak és technikának kell megvédeniük a társadalom érdekében.

A bonyolult, szinte áttekinthetetlen feladatkörből a Közlekedéstudomány Európai Platformja a *közlekedés biztonsága* és a *biztonságos közlekedés* témáját tárgyalta a Budapesten szervezett 6. Európai Közlekedési Kongresszusán. Az elhangzott negyven előadásból három dolgozatot mutatunk be.

Tánczos Lászlóné a közlekedésbiztonság javításának társadalmi (elsősorban gazdasági) kérdéseivel, Palkovics László és Fülep Tímea a járművek „aktív” balesetbiztonságával, az informatika és automatizált járművezetés alkalmazásának lehetőségeivel, végezetül Holló Péter a pályaeépítés, forgalomszervezés és a balesetbiztonság kapcsolatával foglalkozik. Mindhárom tanulmány a szűk szakmai szempontokon kívül rámutat a társtudományok szerepére is a balesetbiztonság javításában.

Kulcsszavak: *közlekedés biztonsága, biztonságos közlekedés*